

2781
Za službenu upotrebu

DENDROMETRIJA I OSNOVI UREĐENJA ŠUMA

UDŽBENIK ZA PRIPADNIKE
ŠUMSKE NARODNE MILICIJE

IZDANJE
MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA FNRJ
GLAVNA UPRAVA NARODNE MILICIJE
BEOGRAD, 1950

UVOD

Dendrometrija je nauka koja nas uči kako se izračunava ili iznalazi kubna sadržina pojedinih delova stabla u sirovom ili izrađenom stanju, zatim celih stabala u oborenom ili dubećem stanju, kao i kubna sadržina sastojina. Dendrometrija nas osim toga uči kako se pronalazi starost i priraštaj pojedinih stabala i celih sastojina.

Kubna sadržina (zapremina) stabla odnosno sastojine zove se još i masa drveta (drvena masa) stabla ili sastojine.

Kubna sadržina svakog tela zavisi od tri osnovne veličine (dimenzije) i to: a) od dužine tog tela, b) od njegove debljine i c) od njegove širine. Da bi iznašli (našli) kubnu sadržinu nekog tela treba da što tačnije izmerimo njegovu dužinu, debljinu i širinu. Kod stabala merenje je donekle uprošćeno zbog toga što je stablo okruglo, pa mu je širina jednaka debljini. Zato je kod stabala dovoljno izmeriti dužinu i debljinu. Od osobite je važnosti pravilno i tačno merenje dužine a naročito debljine stabla, jer ako u tome i malo pogrešimo, učinimo veliku grešku u računanju zapremine drveta (drvene mase).

SADRŽAJ

PRVI DEO

DENDROMETRIJA

Strana

Uvod 5

MERENJE OBORENOG STABLA I NJEGOVIH DELOVA

Merenje dužina 7

Merenje debljina 11

Oblici stabla 17

Računanje mase drveta (drvene mase-zapremine) 20

Premeravanje ogrevnog, taninskog i celuloznog drveta 28

Zapremina (masa drveta) celog oborenog stabla 29

MERENJE IZRAĐENOG DRVETA

Tesano drvo 33

Cepano drvo 35

Rezano (strugano) drvo 36

ZAPREMINA (MASA) DUBEĆIH STABALA

Zapremina (masa) dubećih stabala 37

Debljina stabla 37

Merenje visina 38

Kvalitativna procena dubećih stabala 47

ZAPREMINA (MASA DRVETA) SASTOJINA

Zapremina čitave jedne sastojine	55
Kvalitativna procena sastojina	63

PRIRAŠTAJ

a) Godišnji priraštaj	66
b) Periodični priraštaj	66
Kvalitativna procena sastojina	63

DRUGI DEO

OSNOVI UREĐENJA ŠUMA

	Strana
Uvod	73

OSNOVI UREĐENJA ŠUMA

Prostorna podela šuma	74
šumsko-privredne oblasti	75
šumsko-privredna područja	75
Privredna (gospodarska) jedinica	76
Oznake unutrašnje podele	79

RAZVOJ SASTOJINA I ZRELOST ZA SEČU

Sastojine	83
Zrelost za seču	85
1) Visina priraštaja	85
2) Upotreba drveta	86

ODREĐIVANJE ETATA

Etat	88
Normalna šuma	89

Ophodnja	91
Određivanje etata	94
a) Visoke šume sa čistom ili oplodnom sečom	95
Visoka šuma sa prebornom sečom	105
Niske šume	106
Srednje šume	107

PRIVREDNI PLANOVI

A) Tekstuelni deo	108
B) Tabelarni deo	108
C) Šumske karte	108